

AZ ÁG. H. EV.
MISSZIÓ-
EGYESÜLET
HIVATALOS
KÖZLÖNYE.

MISSZIÓI LAPOK

Megjel. havonta
Előfizetési ára:
1 évre 1 pengő.
Postatakarékpzt
számla 17.270 sz.

ALAPITOTTA: SCHOLTZ ÖDÖN ESPERES.

Felelős szerkesztő és felelős kiadó: NÉMETH KÁROLY.

A Missziói Lapok szerkesztősége: Lébény, Moson m — Kiadóhivatal: Kispeszt, Thököly-út 18.

Csalódások Jézusban.

„Ettől fogva sokan visszavonulának az ő tanítványai közül és nem járnak vala többé övele.“

János 6, 66.

Az, ami ott Kapernaumban sok tanítvánnyal megtörtént, ma is meggesik sokakkal. S valamennyi-
ünknek vigyáznunk kell, nehogy ugyanúgy járjunk. Az ember, mi-
kor Krisztus szolgálatára vállalko-
zik, ismeri már legalább annyira a világot és az embereket, hogy fel-
készül bizonyos nehézségekre és ellenállásokra. Hanem sokszor nem számol azzal, hogy maga az Úr lesz akadály. Mert tény az, hogy a Krisztust akkor kezdjük új oldaláról megismerni, amikor már be-
szegődtünk és dolgozni kezdünk nála. Úgy van ez, hogy a Krisztus szolgálói sok esetben nem a világban és az emberekben csalódtak, hanem magában a Krisztusban. Nekik képzelték. Kiábrándultak az őle. Rendszerint azért, mert a szolgálat révén ők maguk akartak előtérbe jutni, érvényesülni. S be kell látniok, hogy ezt a célt más pályán, más munkakörben talán elérhették volna, ott talán kiváltak volna a tucatemberek közül a tehetségeikkel, az emberismeretükkel. Viszont itt, a Krisztus szolgálatában, a Krisztus kérelhetetlenül érvényesíti elsőszülöttségi jogát; letör minden öntetszelgést és naponsütkérezést; azt akarja, hogy a mi egyéniségünk felolvadjon

őbenne; hogy mi semmik legyünk, ő pedig minden legyen.

Egy másik csalódás akkor érheti az embert, amikor a szolgálathoz az erőt egy valamikor átélt vallásos élmény emlékéből akarja méríteni. Elmereng azon a tapasztalaton, újból és újból gratulál önmagának, hogy ilyesmiben részesült. Az emlék azonban elhomályosul, eltorzul; végül a szolga már csak önmagát látja egy önmagára szuggerált dicsfényben. Nem jár többé Jézussal, hanem csupán önmagának ábrándképével s rá kell jönnie, hogy Jézus nélkül semmit sem cselekedhetik.

Egy harmadik csalódás is lehetséges, amikor t. i. az ember maga választja ki magának a martírium helyét és idejét s magának a martíriumnak a fajtáját. Olyan szolga akar lenni, aki szenved és a szenvedésben megdicsőül, miközben állandóan résztvevő sajnálattal csodálja önmagát, lemondásait, heroizmusát. De ime itt is előtérbe lép Jézus. Rácáfol erre az önreklamozó szenvedésre, mert ő az aki a szolgálóinak megmutatja, hogy mennyit, hol, mikor kell öérette szenvedniök. Ekkor a saját izlése szerint szenvedni akaró szolga visszavonul s nem jár többet a Jézussal, aki a szenvedéseinek is ura akar lenni.

Egyáltalában, aki azért áll Krisz-

tus szolgálatába, hogy a saját életét megtartsa, csalódní fog. Krisztus egyik kudarcból a másikba dobja. Külsőleg, formailag meg-

maradhat még az egyház, vagy az ügy szolgálatában, de lényegében véve megtagadta Urát is, Urának egyházát is. Tönkremegy maga is.

Kunos Jenő leveléből.

Wuchang, 1941 február 14.

Azt hiszem a Missziói Tanács örömmel veszi tudomásul, hogy tegnap értesítést kaptam 262 USA dollár megérkezéséről. Nagy és kellemes meglepetés volt ez a mi számunkra is, hiszen korábban vissza kellett küldenem egy kb. hasonló összegű csekket Rimár Jenő bátyámnak. Igazán meg sem tudom érteni, hogy milyen módon utalták át a pénzt az iménti kudarc után, de nem is szükséges kutatnunk azt. Istennek úta és módja van számtalan sok. Ő képes gondoskodni rólunk még akkor is, ha a hazai forrást eldugaszolnák külső erők.

Ha nem is megy minden olyan gyorsan mint szeretnénk, Ő mégis lépésről-lépésre igazgatja utainkat.

Az elmúlt héten is egy lépéssel tovább vezetett bennünket akkor, amikor Hankowból átjöhettünk a Jangcse folyó déli oldalán fekvő Wuchanba.

Itt egy héttel ezelőtt olyan meleg volt, hogy a napon 30 fok Celsius fölé emelkedett a hőmérséklet, ma pedig a hóvihár (első ebben az évben) annyira dühöngött, hogy ebben a dombtetőn levő házban egy csöpp meleg sem akart megmaradni. Ma délután még a levélírást is kezyűben végeztem a fűtött szobában. Nem szabad elhallgatni természetesen azt, hogy a házon nincsenek kettős ablakok, de annálnagyobb és számosabb ajtó. A forró nyarat tartották döntőbbnek a ház építői és bizony ilyen viharban keresztül-kasul húz a légvonat.

A Christian and Missionary Alliance itteni állomása jelenleg híjjával van misszionáriusnak ebben a városban, ami részben az amerikaiak hazatanácsolásával kapcsolatos. Volt itt ugyan még mindig egy misszionáriusnőjük, Miss Alexander, a Changsha pionír misszionárius leánya, de most őt is egy évvel korábban hazaküldik szabadságra a kétes helyzet következtében.

Az Evangélikus missziók székházának „manager“-je is ehhez a misszióhoz tartozik és ők ketten tették nekünk azt

az ajánlatot, hogy költözzünk át ide addigra, amíg nem mehetünk tovább Hunanba. Nem vagyunk lekötve bizonyos időre, mert akármikor kínálkozik alkalom, rögtön mehetünk tovább. Nincsen semmi különösebb kötelezettségünk, de lehetőségek sorozata áll előttünk a munka tekintetében és más tekintetben is.

Mindenekelőtt teljes bizodalommal rendelkezésünkre bocsátották ezt a nagy házat bútorozottan, függönyökig és evőszközökig mindennel felszerelve, sőt gazdag veteményes kerttel és némi konzerv és gyarmatárú készlettel. Mindössze az utóbbiakért fizetünk a mai árákhoz mérten igen olcsó árat.

A háztartás vezetésének nehézségeihez tartozik, hogy sóhoz külföldiek csak körülményes úton, a japán konzulátus segítségével juthatnak. Szenet itt külföldiek nem is vehetnek és a villanybevezetéshez sem juthat minden külföldi ezen a helyen, mert ez is a japánok engedélyétől függ. A petróleum pedig drága.

Az evangélicizációs munka mellett résztvehetek a nevelői munkában is, mert 18-ikától kezdve lesz napi 2—3 órában az elemiben; járunk házakhoz; felügyelek egy bibliaárus munkájára; egy ilyen nagy misszió könyvelését vezetem és közvetlen tapasztalatom lesz a szegénységélyezés terén is.

Hogy ebből a tervezetéből mennyi valósulhat meg, annak csak a mi Mindentudó Atyánk az ismerője. Legyen bár itteni időnk akármilyen rövid, mégis egy állomás sok gondja közül némelyeket az én vállamra helyezett az én Uram.

A kínai nyelvet holta napjáig tanulni kell az embernek és még akkor is háromtized része megtanulatlan — hogy a kínai közmondás szavaival éljek — hát még két évi tanulás után mennyi nehézségbe ütközik a fiatal misszionárius. De hiszen ez kell, hogy zötyögve előre menjen kifejezőképességem. S itt még hozzájárul az a körülmény, hogy az itteni kiejtés majdnem

annyira eltér az északi hivatalnok-nyelvtől, mint a sváb az irodalmi némettől. A kicsit is olvasott kínaiak itt is megértenek bennünket nagyobb megerőltetés nélkül, de a nép fiaival már baj van, mert nekik ugyanazokra a fogalmakra más szavaik vannak. Sok víz fog még lefolyni a Jangcsen addig, amíg ennek a népnek körében is otthonossá lesz az északiból és a déli nyelvből összeállított nemzeti nyelv. Tagadhatatlanul sokat tettek e tekintetben már eddig is az iskolák. A szép, csengő hangzású pekingi hivatalos nyelvnek a terjesztése még a misszionáriusok révén is volt egyik vezérelv a különböző nyelviskolák Pekingbe vitelénél. Érdekes, hogy nem egy kínai már az első mondat után megteszi észrevételét, hogy „ti a fővárosi nyelvet beszéletek”. Az északon elterjedt „Ön” megszólítás itt még mindig ismeretlen és bizony mindenki csak „te”-nek számít.

Ennek a misszióknak van két lelkésze és néhány tanítója s egy női evangélistája. A régi gyülekezeti tagok tartózkodási helyét senki sem tudja. Szétszórdtak mint eleink Mohi után. Akik most járnak istentiszteletre és összejövetelekre, azok jórészt még megkereszteltelenek, akik most tanulják a Kátét és ismerkednek a Biblia könyveivel. Sokan vannak a nők, de kevesen a férfiak; valamennyien szegényebb emberek. A férfi népet vasárnap is leköti a külmunka és a sátorfa felszedése nélkül is mozgásnak induló „kiskereskedés”, ahol az egész befektetett „tőke” nem rug 5—10 pengőre. Nem egykönnyű ezért a férfiak befolyásolása, tanítása; hiszen még hétfégy munkaszünet sincs a nép számára, esténként pedig, amikor ráérné-

nek, nincsen, nem lehet, semminéven nevezendő összejövetel. A hétköznapi missziói alkalmak mind nappal vannak, mert a sötétség beállta után mindenki bent tartózkodik. E tekintetben óriási a különbség Hankow és e másik hely között.

Szombaton déltájban ennek a gyülekezetnek a tagjai 4—5 csoportba verődve felkeresik egyik-másik keresztyén otthonát és ezt az alkalmat felhasználják bizonyoságtételre, éneklésre és imádkozásra. Olyan esetben, mikor sokan vannak az összegyűlteket között nemkeresztyének, akkor egy-egy falragasz segítségével tesznek szemléltetőbbé egy bizonyos keresztyén igazságot. Az a csoport, amelyhez én első ízben csatlakoztam, megfordult két borbélyüzletben, két munkásotthonban és egy asztaloskoporsókészítőnél. Rövid bepillantást nyerhettem ez alkalommal nem egy család problémáiba, gondjaiba. Beigazolódik előttem is az a megállapítás, amit nemrégiben olvastam, hogy az evangélium sokoldalú üzenete otthonosabb Kelet viszonyai között, mint a civilizált nyugaton. Itt egymillió a leprás, sok a seb, a babona, kishitűség és a nyomor; sok olyan dolog, amit ha odahaza olvasunk a Bibliánkban, el sem tudjuk képzelni, mert nem találkoznak vele odahaza. Innen érthető, hogy az amerikaiak akkora súlyt fektetnek a könyörülő szeretet szolgálatára, s talán túlzásba is mennek a hangsúlyozásban, de még ők sem mehetnek túlzásba a kivétel, a megvalósítás tekintetében.

(Szerkesztő megjegyzése: Kunos Jenő címe továbbra is: Hankow, Lutheran Missions Home, China, via Siberia.)

Az evangélikus egyház magvetése Kinában.

II.

Hóni magvetők és képzésük.

Az evangélikus missziók együttműködésének első és legfontosabb eredménye a Shekou-ban, Hupéh tartományban felállított lelkészképző szeminárium. 1913 március 29-én nyitották meg azt és ilyen módon 7 évvel megelőzte az evangélikus egyház szervezetté váló tömörülését. Közel háromévtizedes fennállása alatt Kína legnagyobb ilyen jellegű tanintézetévé fejlődött.

A lelkészképző szeminárium fentí megindulása távolról sem jelenti azt, hogy a hazai munkásképzés ilyen későn vette volna kezdetét. Majdnem minden evangélikus misszióknak megvolt a saját bibliaiskolája, ahol saját szervezetük kebelében bővítették azok keresztyén ismereteit, akik az evangélium ügyének szolgálatába kívántak állani akár mint evangélisták, akár mint tanítók, avagy bibliaárusok és egyúttal prédikátorai az Igének. A gyülekezetek növekedtével a munka kitágult, egyre több ismeretet és bölcseséget kívánó kérdések ütöttek

fel a fejüket és így rájöttek arra, hogy senki sincsen olyan jól képezve, hogy alaposabb ismeretszerzésre ne szorulna. Az amerikai norvég evangélikus misszió kezdeményezésére a finn és a norvég missziói társulatokkal karöltve megindult a kis kezdet. Hamarosan kivette részét a támogatásból és munkából az amerikai svéd evangélikus misszió is. A fenti négy társulat mindegyike 1—1 tagot delegál az igazgatósági tanácsba, ahol újabb helyet foglal a kínai evangélikus egyház elnöke és egy választott tag. Ők hatan döntenek a költségvetésről, a tananyagról és ők hívják meg mind a külföldi, mind a kínai professzorokat. Az együtt munkálkodó missziók a következő százalékban viselik a terheket: 38, 14, 28 és 20%, a fent említett sorrendben. (A finn misszióra eső 14%-ot a finn evangélikus lelkészek otthoni missziói szövetsége fedezi minden évben.) 1931-től kezdve az amerikai egyesült lutheránus egyház missziója évi 1200 kínai dollárt küld a fenntartásra, de az igazgatói tanácsba ezideig még nem küldött tagot képviselőben. Az így ötre növekedett együttműködő missziók által küldött tanítványok mentesek a tandíj alól, amely a máshonnan jövők számára évi 50 kínai dollárt tesz ki. Ugyanis az intézmény az összes evangélikus missziók szolgálatát tűzte ki céljául, amennyiben hajlandók tanítványokat küldeni.

(A fényképes személyazonossági bizonyítvány birtokában első utunk Hankouból a szemináriumhoz vezetett. Kerékpáron tettük meg a 15 km-es utat. A vasutat csak igen kis mértékben lehet személyszállítás céljára igénybevenni, pedig ez korábban igen jó közlekedési eszköz volt a szemináriumhoz. Akkor még Peking Hankou között közvetlen vonatösszeköttetés volt. A háború változást hozott.)

Miért esett a választás a kis Shekoura? — kérdeztem az intézet alapjait lerakó Sovik professzor úrtól. A válasz ilyenképpen hangzott: Olyan helyet kerestek, amely felúton van a Jangtce folyótól jóval északabbra és jóval délrebbre munkálkodó két-két alapító evangélikus misszió munkamezeje között. Hankow sok előnyt jelentett volna. Vilányvilágítás, vízvezeték, közbiztonság tekintetében. De mégis szívesebben döntöttünk az olajlámpa, a ciszternákban ivás céljából felgyűjtött esővíz mellett és az önköltséggel fizetett három éjjeliőr mellett, semmint hogy kitegyük a

tanítványainkat a nagyváros (sajnos éppen a fehérek részéről jövő) ezerféle kísértésének. Azonkívül az agyonzsúfolt, lármas-zajos kínai városnál előnyösebb ez a csendes, gyönyörű parkká variázsolt hely. (A szeminárium megindulásakor csupán 3 szál fa árválkodott a nagy területen, ma meg a hűséges plántálás révén odajutottak, hogy a fák ellenségei — a fehér hangyák — által tönkretett és elszáradt fák szolgáltatják a tüzelőanyagot. Hankou környékén a szén ára a szokásosnak tízszerese!)

A főbejárattal szemben emelkedik az iskolaépület, amely a négy tantermen kívül otthont ad a könyvtárnak és templomnak is. Hátrább, mögötte áll a fiúk internátusa. Az egyszerűen berendezett szobák 50 teológusnak nyujtának otthont. Az öt külföldi és a két kínai professzor, valamint a többi alkalmazottak lakása és a közeli falu számára felállított elemi iskola épületei együttesen, egész telepnek alkotnak.

Milyen céllal jött létre ez az intézmény?

Az iskola állandóan szemelőtt tartott célja, hogy jövőendő lelkészeket, tanítókat, evangélistákat és más egyházi vezetőket neveljenek és képezzenek még pedig úgy, hogy a tanítás a Szent Írás alapján álljon és azzal valamint az evangélikus hitvallásokkal teljes összhangban legyen. A fő hangsúly azon van, hogy minden tanuló nap-nap mellett személyes kapcsolatba hozzon a mi hitünk reális valóságával, Krisztussal. Összhangban van ez azzal a magas céllal is, amelyet Pál apostol tűzött ki a keresztyén munkások számára Efez. 4, 11—13. versben. Éppen ezért a fő cél nem tanrendszer, de még csak nem is Isten Igéje, mert mindezek csak a célravezető eszközök. A tanítók nem téveszthetik szemük elől, hogy élő személyiségekkel van dolguk, akiket el szeretnénk vezetni az Isten-fiúság teljes birtoklására és hogy azok később másokat is el tudjanak vezetni oda és hogy így legyenek Isten királyságának munkásai!

Kik járhatnak ebbe a szemináriumba?

Elengedhetetlen feltétel evangélikus gyülekezethez való tartozás és hogy a gyülekezet, valamint az illetékes misszió jó bizonyosságot tegyen a jelölről. Olyanok, akik saját életükben megtapasztalták a bűn erejét, de a Krisztus kegyelmének gazdagságát is keresztyén életükben. A bejutáshoz szükséges a

felvételizsga megállása is, amely próbára teszi a jelölt nemcsak a középiskolában szerzett ismereteit (úgy a kínai, mint az angol nyelvben), hanem az Írásban való jártasságát is. Ezek után is az első év próbaév jelleggel bír mindenre nézve.

Meg kell itt említenem, hogy két-féle tanulmányt végezhetnek a tanulók. Van egy rendes négy éves kurzus, de van egy másik rövidebb is olyanok számára, akik már évek hosszú során állottak gyakorlati evangélizációs munkában és akik ki akarják egészíteni ismereteiket és rászánnak egy, avagy két esztendőre.

Az előadások nyelve természetesen a kínai, kivéve az angol és német tanfolyamot (ez utóbbiaknak csak egyikét választják a hallgatók). Olyanok, akik nem akarják az Újtestamentumot eredeti görög nyelven olvasni, azok ehelyett más tanulmányról kötelesek számot adni. (Az ótestamentumi írásmagyarázat nem támaszkodik az eredeti nyelvre, a héberre, ennek ellenére sok könyvet magyaráznak.) A többi tárgyak nagyjából megfelelnek a mi teológiánkének. Az egyháztörténetben nyomatékosan felhívják a figyelmet az ősegyház, a reformáció, az újkori egyháztörténetre, valamint a misszió történetére. Kötelező tárgy az első évtől az utolsóig a zene, valamint gyermeklélektan, társadalomtudomány, és a keresztény nevelés tan különös tekintettel a katekumének — az egyházba megtérni szándékozók — tanítására.

Az elméleti oktatás mellett szervesen beleilleszkedik a szeminárium munkatervébe a gyakorlati munka. A fakultás egyik professzorának vezetésével esténként, valamint vasárnap d. u. 2—5 között a környező falvakban prédikálnak, beszélgetnek, iratokat osztogatnak, elemi iskolákban a tanítók engedélyével énekeket tanítanak stb. Szárazság, ár- víz, szükséztendők idején rájuk hárul az inségmunkások evangélizálása — naponta egy órát hagytak fenn erre a célra —, valamint azok gyermekeinek tanítása.

Igy állott elő a töretlen ugaron a kis helyi gyülekezet. Tagadhatatlanul kicsiny az, hiszen mindössze 110 lélekből áll, de egészen a legutóbbi időkig nem állott az más gondozás alatt, mint a szeminárium gyámsága. Ma azonban van már evangélistájuk, bibliás asszonyuk, sőt Isten a tekintetben is meghallgatta az imádságokat, hogy a hely-

beliek közül támasztott magának élő bizonyosságot. Mind a tanulók, mind a professzorok tagjai a gyülekezetnek. És hogy az utóbbiak még elevebb kapcsolatban legyenek a saját missziójuk gyülekezeteivel is, évente alkalmat kínálnak a professzoroknak, hogy saját missziójuk területén evangélizációs alkalmakat rendezzenek, ígét hirdessenek, nehézségekkel és problémákkal közvetlenül ismerkedjenek meg, mert csak így tudnak a gyülekezeteknek munkásokat nevelni. A kínai professzorok számára meg úgynevezett szombat-éveket rendeznek, hogy öt-hat évi tanítás után legalább egy esztendőre újra gyülekezeti szolgálatban töltsenek. A munka még személyesebb alapokra helyezésének céljából egyik-másik gyakorlati tantárgyat szeretnének különben is olyan lelkesekre bízni, akiknek az igehirdetésben, lelkipásztorkodásban már nagy tapasztalatuk van, de akik erre a munkára alkalmasak, de akik ezt az esztendőt fel akarják használni arra, hogy az újabb teológiai kutatásban a szeminárium professzorainak, valamint a könyvtárnak segítségével tájékozódást kívánjanak szerezni.

A könyvtár 5100 kínai nyelvű művet és több mint 3000 kötet angol, német, skandináv nyelvű munkát kínál fel a használatra. Magától értetődik, hogy különös jelentőségük van a hazai nyelvre fordított és a hazai nyelven írott műveknek, a teológiai nevelésben is. Az európai és amerikai kiadóktól cserepéldányokat kapnak, más könyveket pedig ismeretetés céljából küldenek meg ide. Mind a két kontinensen van könyvesbeszerző ügynökségük, hogy ilyen módon is takarékoskodjanak.

A keresztyén lelkiéletben való növekedést szolgálja a vasárnapi liturgikus istentiszteleten kívül a mindennapi félórás reggeli áhítat és a félévenkénti egy teljes hetes csendes napok tartása. Ilyenkor Isten Szent Lelkének iskolájában képzett igehirdetők szolgálnak az evangélizációk áldott alkalmával. Hiszen, ha valahol, akkor éppen pogány országokban kellene a jövőben is igazi proféták, igehirdetők, pásztorok és tanítók.

A hallgatók megoszlása az egyes társulatok között nem egyforma. Megközelíthetetlenül vezet az évi átlagban a honi munkások képzésére nagy súlyt helyező amerikai svéd misszió. Ötölké évente átlag 15 hallgató jön. Második évi 6 fiúval az amerikai norvég misszió,

amelytől alig marad le ötös átlaggal a norvég anyaország missziója. A finnek, az amerikai egyesült lutheránus egyház 3—3-at, a dánok Mandzsuriából évente kettőt, míg más evangélikus missziókra évi átlagban nyolc tanítvány esik. (Ezek a missziók: a Svéd Kína Misszió, Scandinav Alliansz M., Berlin M. T. Schleswig-Holstein MT., Liebenzeller MT. stb.) Némelyik évben 10 különböző misszióhoz tartozók vannak együtt a tudomány eme csarnokában.

Tartományok tekintetében is legtöbbször Kína 7—9 tartományát képviselik a fiatal emberek. Az eloszlás itt sem egyenletes, mert majdnem a hallgatók fele, átlagban 16—18, a Sárga folyótól délre eső Hunan tartományból jön. Hunanra esik évente 8, míg Shan-tungra és Mandzsuriára 3—3. Hopei, Kansu, Shansi, Kuangtung tartományokból rendszerint egy, esetleg két fiút találhatunk az iskola anyakönyvébe bejegyzettek között.

Érdekes tudomásul venni azt is, hogy a teológusok jórészt a második keresztyén nemzedéket képviselik. A tanulmányt folytató fiúk kétharmadának szülei is keresztyének. Sokan jönnek közülük keresztyén középiskolából. Az 1934-es statisztika szerint a 38 fiú közül 12-öt kereszteszteltek 14 éves kora előtt, 18 részesült a keresztség szentségében 20 éves kora előtt, (de 14 éves kora után), míg nyolcan 20 éves koruk után hajtották keresztvíz alá a fejüket. A szülők foglalkozásának számát illetően első helyen állanak a földművelők, második az evangélisták, lelkészek, míg a harmadik, negyedik hely váltakozik a tanító, kereskedő és iparos szülők között. De maguk a fiúk is rendelkeztek már valami hivatással, hiszen egy harmadrészüik volt már evangélista, ötenhatan tanítók voltak. Mások a kereskedésük kiszolgálóasztala mellől jött az iskola asztalához, avagy éppen a katona fegyverit tette le, hogy az Ige sok oldalú fegyverzetével vértesse fel magát.

1935-ig 124-en végezték el a szeminárium tanfolyamot. Közülük az igehirdetői szolgálatban áll a mai napig 85 — 37-en mint felavatott lelkészek —, 8 tanít a missziói iskolákban, 14-en más szolgálatot látnak el, mint pl. fordítók, titkárok. Volt 12 olyan, akik más munkával váltották fel az igeszolgálatát. Négyen pedig elhunytak.

A kínai-japán incidens már 1937 őszén is éreztette a hatását, amennyiben a fiúk már nem tudták központossítani

magukat annyira a tanulásban, amikor újabb és újabb hírek érték őket. Az 1938-as tavaszi félévre pedig a kalandszámbamen utazási vállalkozások miatt jóval kevesebb hallgató érkezett. Amikor azután erre a tájra terelődött az események alakulása, akkor a szeminárium bezárta a kapuit. Most már úgy gondolkoznak, hogyha tudták volna, hogy az intézetet nem éri semmi bánthatom, akkor nem engedték volna elszéledni a növendékeket. Mert Isten valóban sértetlenül megoltalmazta az egész telepet.

Két teljes évig szünetelt a munka Shekou-ban. Ez esztendő őszén újra megnyitotta kapuit, de bizony mindössze hárman tudták átlépni kapuit. Az intézet a harc vonal innenső, a társulatok munkamezeje annak túlsó oldalán foglal helyet. Megkezdték a munkát mégis abban a reményben, hogy a következő alkalommal már többen lehetnek. — Északon, Hunan tartomány Süchou városában azonban javában folyik egy tanfolyam immár a második éve. Természetesen szerényebb keretek között, de ideiglenes megoldásnak megfelel. 18-an készülnek ottan a jövő szeptember szolgálatára.

A fentebb leírtakat részint személyes beszélgetés, részint a szeminárium évi jelentéseinek olvasgatásából merítettem. A szeminárium dékánja által szerkesztett füzetecske évente beszámol a gyülekezeteknek, valamint a fenntartó testületeknek arról a „plántálásról és öntözésről”, amit Isten munkába állított-jaiként végezhettek. A beszámoló közel félezer példányban jut a kínai evangélikus gyülekezetek közé természetesen kínaiul és ugyanakkora angolnyelvű példányszám eljut az amerikai és európai kontinensre. A füzet első és utolsó lapján ott áll a kérés: Testvér imádkozz értünk. Azért, hogy az intézet a jövőben is betölthesse feladatát.

A shekou-i szeminárium a multban is és jövőben is az Isten Igéjének hamisíthatlan magyarázásán akar állni, mert csak így tud igazi magvetőket adni ennek a megszámlálhatatlan sokaságú népnek.

Kő.

I. Kor. 3, 7—9.

A fenti három vers mutatja, hogy Pál apostol óvatosan tartózkodott attól, hogy saját- avagy munkatársainak képességeit, adottságait túlságosan nagyra becsülje. Tekintet nélkül arra, hogy mi

volt a munka: plántálás, vagy pedig önfőtés, a munkás mindegyik esetben egyszerűen semmi. Ez a megállapítás mindennek, ami emberi, teljes leértékelésének a látszatát kelti. Mégis Pál nem olyan valaki volt, aki elvesztette egykönnyen a kedvét. Minden az Istenen fordul meg, legyen az a munkás, a munka, avagy annak eredménye. És mivel Isten a felelősséget és Ő jelölte ki a munkát és azt hatássá is tette, miért kellene csak egyetlen egy munkásnak is elcsüggednie? Azok, akik között Pál és munkatársai serénykedtek Isten szántóföldje és Isten épülete voltak. És jóllehet Pál apostol és munkatársai önmagukban semmik és senkik voltak, mégis Isten kegyelme folytán Isten munkatársainak mérték nevezni magukat. Együttmunkálkodók Istennel! Tud-e valaki szebb hivatásra pályázni és tud-e belekezdeni nemesebb munkába? Bizony nem! Ennek a csodálatos igazságának birtokában végezte Pál munkatársaival együtt örömmel, azt ami előtte állott és ezért nem lankadt meg sohasem. Tagadhatatlanul volt idő, amikor valóban zavarba jutottak, de soha nem adták meg magukat gyáván. Pál, akinek „ilyen hite volt“, hit, amely meggyőzi a világot, nemcsak mindvégig „megtartotta a hitet“, hanem hűségesnek bizonyította meg magát a szolgál-

latban is pályájának bevezetéséig. II. Kor. 4, 1—2 verse leleplezi a titkot, amely bátorságát ébrentartotta.

Pál apostol eme szavai ösztönöznek és felingerelnek bennünket, akik ebben az egész világra kiható zűrzavarnak és nyugtalanságnak közepette élünk. Hősies erőfeszítésének példája, állhatatos kitarása a megszámlálhatatlan nehézség és próbatétel közepette, mind keresztyén erőfeszítésre hív bennünket, valamint igaz hűségre a mi Urunk szolgálatában. Ha ő és sokan mások megtehették, hogy „nagy bátorsággal szólnak“, akkor megtehetjük-e mi éppen most, hogy a világ ítéletétől és gáncsoskodásától való félelem elrabolja a mi bátorságunkat, gyengítse hitünket és lepecsételje ajakunkat. Nem fér ahhoz kétség, hogy téves félmegoldások a legtöbb esetben gyarló félelem és botor reménykedésnek a következménye. Legyünk mi akár tanulók, akár igehirdetők, akár tanítók, de egyképpen legyen mindannyiunk vágyódása, imádsága az, hogy a Szent Lélek adjon nekünk szent bátorságot és a hitnek teljes bizonyosságát, és azt, hogy a mi imádságunk és az ő ügyének való odaadásunk összhangban legyen az Ő akaratával.

(A shekou-i szeminárium 1938—39-es évi jelentéséből.)

Missziói imaóra.

1941. évi jelmondatunk: „Keressétek az Urat, és éltek.“ Amos 5, 6. — Imáóránkon (április 8.) legyen elmélgedésünk tárgya a keresztyén ember bátorsága a jövő bizonytalanságaival szemben. Alapigénk: „Várjad az Urat, légy erős; bátorodjék szived és várjad az Urat.“ 27. zsolt. 14. és: „Legyetek erősek és bátrak, ne féljetek és ne rettegjetek tőlök, mert az Úr, a te Istened maga megy veled; nem marad el tőled, sem el nem hágy téged“ V. Mózes 31, 6. végül: „Bizzatok, én meggyőztem a világot“ János 16, 33. — Az aggodalom és a félelem sok ember életét teszi boldogtalanná, sok lelki betegségnek okozója és sok tespedő gyámoltalanságnak az előidézője. Nem elég tudnunk, hogy

a keresztyén élet bátor és kockázatos vállaló élet. A bátorságot nem lehet senkibe belebeszélni vagy beleerőltetni. Annál kevésbé, mert akadnak, akik éppen azzal akarják megmutatni éleslátásukat és jó szimatjukat, hogy minden lehetséges veszedelmet és bajt állandóan, merev és révült tekintettel szemlélnek és emlegetnek. Igazi bátorság csak az Istenbe vetett hitből és bizalomból fakadhat. A Szentlélek láttatja meg velünk, hogy Isten rendkívüli és emberfeletti erőket bocsát azoknak a rendelkezésére, akik őreá hagyatkoznak. Ezek az erők alkalmasak arra, hogy bennünket irányítsanak, vezessenek, oltalmazzanak; egyszóval mindennemű szükségletünket ki tudják elégíteni. De ugyan-

ezek az erők veszedelmesekké válnak, ha rosszul alkalmazzuk vagy rosszul ismerjük őket. Kérnünk kell tehát Istent, nemcsak azért, hogy adjon erőket, amelyek bennünket bátrakká tesznek, hanem azért is, hogy tanítson meg bennünket ezeknek az erőknek a helyes használatára. Nagy jelentősége van ebből a szempontból a keresztyén életrajzoknak. Ma már magyar nyelven is kaphatók szép számban. A hit hőseinek életéből megtanulhatjuk, hogy az Istentől kapott erőket hogyan lehet Istenben bízva jól felhasználni és bátran élni, kockázatokat vállalni Isten országáért, Isten ügyéért és dicsőségéért. Akinek nem volna módja ezeket a könyveket beszerezni, annak is rendelkezésére áll a Bibliában, úgy az Új, mint az Ószövet-

ségben sok-sok életrajz, amelyekből tanulhat és okulhat. Bibliaolvasásunknak egyik szempontja lehet éppen ez: Istennek emberei miben mutatták meg hitük-ből fakadó bátorságukat.

Ima! Mindenható Isten! Egyszülött Fiaid azért jelent meg ebben a világban, hogy az ördög munkáit lerontsa s minket gyermekeiddé és örököséiddé tegyen. Szentlelked tartsa fenn szívünkben ezt a boldogító reménységet, hogy ettől indíttatva, megtisztítsuk magunkat, amiképen a mi Urunk is tiszta. Hogy amikor majd megjelenik hatalomban és dicsőségben, hasonlókká tétessünk öhozá és bemenetelt nyerjünk országodba. A mi Urunk Jézus Krisztusért. Ámen.

H I R E K

A győri fiókegyesület március 3-án külmisziói ünnepélyt rendezett. Huber Etelka diakonissza-főnöknő mondott előnői megnyitót; dr. Mikszáth Gyula gimn. tanár vetítettképes előadást tartott; Nagy Mária, Macher Jolán énekeltek.

A monori Missziói Gyermekszövetség igen kedves karácsonyfa ünnepélyt tartott. A missziós gyermekek buzgón gyűjtöttek és ez lehetővé tette, hogy egyik szegénysorsú kis missziós testvérüket cipővel, harisnyával és felöltővel lássák el, 6,5 kg babot, 4,5 kg burgonyát adhattak az arra rászorulóknak. A karácsonyfa-ünnepélyt imával, énekkel, igeolvasással, szavalattal és a „Négy fenyő“ meg a „Bányászkarácsony“ előadásával tették meleggé. Gyűjtés és adakozás végösszege 37.65 P, kiadás 34.70 P, maradvány a külmiszióra 2.95 P.

A keresztyén egyház jövője sok találgatásra ad okot. Vannak sötéten látók, akik nem haboznak kijelenteni, hogy Európában és viszonylag Amerikában is az egyház fokozatosan gyengül. Azt tartják, hogy a Távolkeleti keresztyének jelenleg sokkal buzgóbbak az evangélium terjesztésében. Hangoz-

tatják, hogy a következő félszázadban a keresztyénség vezetőit Indiából és a Keletről kell várunk. Egyes szaktekintélyek véleménye szerint lehetséges, hogy Afrikában támad az a nagy egyházvezető, akinek az egyház régi részeiben híjjával vagyunk.

„Mindenki Könyve“ címen jelent meg a Brit és Külföldi Bibliatársulat 1940. évi jelentése. A társulat most már 741 nyelven terjeszti a Bibliát a világ minden részében. Könyvtárában 1042 nyelvű fordítás található. A társulat keletkezése 1804 óta 83 millió Bibliát, 120 millió Újszövetséget, 317 millió egyes bibliai könyveket, összesen 520 millió kötetet hozott forgalomba. Az 1940. évi forgalom 11,763.666 kötet volt; ezek közül 1,004.521 Biblia, 1,560.131 Újszövetség és 9,199.014 egyes bibliai könyv. Közép-európában 801.000 példány fogyott el, ami az 1938-iki rekord évet majdnem 200.000 példánnyal múlja felül. Kínában 3,979.984 kötet kelt el, félmillióval több, mint az előző évben. Ne felejtjük, hogy a Brit és Külföldi Társulaton kívül más Bibliatársulatok is vannak, úgyhogy a fenti számok korántsem jelentik a Biblia teljes évi forgalmát. A társulat ki-

adása 380,811 angol font (kb. 8 millió pengő) volt; a hiány 13,271 angol font (kb. 300,000 pengő). Különösen kíválnak a társulat támogatása terén az afrikai egyházak, így pl. az egyik afrikai gyülekezet, amelynek misszionáriusa éppen a szabadságát töltötte Európában, 18 angol fontot adományozott a társulatnak (kb. 400 pengő). Ezzel szemben magyarországi egész egyházunk 1939-ben 700 pengőt juttatott a társulatnak, amely a Károli-féle Bibliát kiadja!

Budapesti imaórákon a következők tartottak előadást: februárban a gyakorlati keresztyénségről és a magyar Béthelről Wallrabenstein Jakab, írásmagyarzatot tartott Rimár Jenő vallás-tanár. A márciusi órán Draskóczy István református vallás-tanár a mandzsuriai misszióról és Babos Sándorról tartott előadást. Rédey Károly katona-lelkes ígét hirdetett.

Új külmisziói levelező-lapok jelentek meg a Harangszó kiadóvállalatnál. Eredeti magyar és biblikus elgondolásban több új levelezőlapot adtak ki Győrött. Ebben a sorozatban 4 külmisziói jellegű. Darabja 8 fillér. Aki ezeken levelez az a misszió ügyét is támogatja. Iratterjesztésünkben is kapható.

Használt bélyeget illetve staniolpapírt küldtek: Falvay Jenő, özv. Szépréti Szilárdné, Farkas Sándorné, ifj. Túróczy Zoltán, Gérczei egyházközség, budapesti diákok. Hálás köszönet érte!

Jó tanács! Egyesületünk a használt bélyegeket jó áron értékesíti. Az elmúlt hónapban is 25 pengőért értékesítettünk használt bélyegeket. Csak arra kérünk mindenkit, hogy levelezzünk lehetőleg az 1, 4, 5 és 25 filléres postabélyegekkel, mert ezek igen ritkán fordulnak elő és használtan is többet adnak érte. A bélyegeket csonkítás nélkül, papírral vágjuk le a levélről. A bélyegeket, ezüstpapírt a titkár címére küldjük.

Missziói Gyermekszövetségek alakultak: Kassán, Pusztaföldváron. Missziói előadásokat, ünnepélyeket tartottak: Gyónon, Szentetornyán, Kiskőrösön, Győrött, Csepelen, a budapesti evangélikus leánygimnázium februári gyámintézeti ülésén, Danhauser László és Glatz József vallás-tanárok Diákszövetségeiben.

A Lipcsei Misszió keletafrikai munkamezejéről. (Tanganyika-tartomány.)

Rothe Pál missziói esperes 1940. évi augusztus 10-ikéről keltezte írt levelet, amelyben röviden vázolja az addig kialakult helyzetet. A misszionáriusok egy része Pretoriában van internálva. Parancsot kaptak, hogy minden még a munkamezőn lakó misszionárius a nőkkel együtt, távozzék a területről. Rother egyedül maradhatott a helyén. Mwikában még felavatták az új templomot. Most tehát a gyülekezetek teljesen a bennszülött egyházi vezetőkre vannak utalva. Ezeknek a helyzete igen nehéz. Különösen az iskolák fenntartása. A munkamezőn 150 okleveles tanító van s ezeknek a fizetése nagyon igénybeveszi a hívek adakozóképeségét. A háborús évben a hívek anyagi áldozata elérte a csúcspontot, de most már mutatkozik a háború hatása. A lakosság főbevétele a kávéból van, ennek az ára pedig a tavalyinak a felére szállt. Mindamellett a gyülekezetek nincsenek eddig segélyre utalva, s minden kiadást missziói pénzből tudtak fedezni. — Újabban úgy értesültünk, hogy Rothe Pált is internálták s az amerikai Augustana Synod Rother helyébe dr. Reuscht alkalmazta, mint az egész lipcsei terület vezetőjét. — A mwikai templomépítésről Rother megemlékszik az 1939. évről szóló jelentésében is. Azt írja, hogy újból bebizonyosodott, hogy a missziói mezőn a templomépítés ideje különösen áldott idő. Kivirágzik a gyülekezeti élet. Bámulatraméltók a gyülekezet teljesítményei pénzben és munkában. Az építés vezetője 7200 shillingre becsüli 1939-ben. Emellett a folyó gyülekezeti szolgáltatások is az addigi színvonalon maradtak. A szép templomban 1800 hely van. A legújabb statisztika szerint a gyülekezetek lélekszáma körülbelül 36.500; a legnagyobb gyülekezet, Madsame 8785 lelket, a legkisebb, Mbaga, 580 lelket számlál. Az orvosi misszióról azt jelenti Rother, hogy egyelőre van még gyógyszerük a háború előtti időből, de néhány hónap múlva az orvosi misszió helyzete válságos lesz. A bennszülött, felavott lelkesek hűségesen dolgoznak; a tanítókról ez nem mondható el, de ennek is megvan az oka: a gyülekezetek nem tudják őket rendszeresen fizetni s egyébként is az állami szolgálatban jóval magasabb fizetést kapnának; mindamellett nagyobb bajok e téren sincsenek; van olyan tanító, aki 18 hónapig nem kapott fizetést és mégis kitartott.

Kimutatás

a Magyarhoni Ágostai Hitvallású Evangélikus Misszióegyesület pénztárába
1941. évi február hó 23-tól március hó 22-ig beérkezett összegekről.

Tagdíjak: 1940-re: Terényből: Váczi János 3 (1), Váczi Jánosné 1 (1), Zalagalsai egyház 3 (1) P. 1940—41-re: Ajkay Jenőné Szentgotthárd 2 P. 1939—41-re: Dani Péter Vaja 3 P.

1941-re: Budapestről: Domsicz László 1 (1), D. Kovács Sándor 3 (1), Nyeste Mihályné 1 (1), Kelenföldi Erzsébet Kör 1, Dr Krompecher Ödönné 3 (1), Reiter Miklósné 3 (1), Patak Vilma 3 (1), Lányi Béla 3. — Nyiregyházáról: Juhász Julianna 3 (1), Nagy Ernő 1 (1). — Jancsó Lajosné Munkács 1 (1), Pröhle Károly Sopronbánfalva 3 (1). — Sopronból: Petrik Gabriella 1 (1), Szlávik Nővérek 2 (1). — Orosházáról: Nagy Mária 1 (1), özv. Horváth Pálné 1 (1), özv. Strba Jánosné 3 (1). — Prot. Ifj. Gyülekezet Jutas 3 (1), Steiner Gyula Rákospalota 3, Kemény Bella Kispest 1, Szalay Rózsa Cegléd 1, Fekete Ilona Tiszaföldvár 1, Marton Ödön Sopronkőhidtelep 3, Buthy Dénes Zalaegerszeg 1, Mohr Endréné Domony 1 (1), Krausz Emma Gödöllő 1 (1), Györi missz. fiókegyelet 100, Szende Ernő Kiskunhalas 2, Varga Istvánné Érsekújvár 1 (1), Mezöberényi II. ker. Luther Szöv. 3 (1), özv. Kochan Mátýásné Pítvaros 1, Sipos András Dunaharaszti 3 (1), Németh Vilma Pápa 1 P.

Offertórium: Budapest-Ulló-u. külm. óra 5.47 P.
Adományok: Budapestről: Dr. Krompecher Ödönné 10, Mocsáry Jenőné 3, Sinkó Károlyné 1. Győről: Schmikl Gizella 2, Molnár Erzsébet 1. Prot. Ifj. Gyülekezet Jutas 6, Malz Teréz Pécs 2, Bodnár Pál Kispest 1, Farnadi egyház 1, Kiss Linus Celdömölk 0.50, Steiner Gyula Rákospalota 2, Ozdi Női Luther Szövetség 15 P.

Perselygyűjtés: Budapestről: Bérczy Piroska 2.59, özv. Belák Jánosné 9.50, Schmikl Gizella Győr 6.12, Sokoray Miklós Szombathely 11, Kispeszt-Rózsa-téri bibliakör 3.84, Szontágh Elza Ozd 5.24 P.

Gyermekszövetség: Gyűjtése: Pestszentlőrinc 6, Kovács Ilona útfán Bányászlás 1.40, Galgautai el. isk. 1.57 P. Bélyegért: Sokoray Miklós Szombathely 4.50, Ozd 2.50, Kőlcsei ev. el. isk. 6.04 P.

Kunos Jenő kínai missziójára: Budapestről: Radocsay Jenőné 5, Danhauser László 2, Végh Emilia 2, Ostya Ferenc 200, Reiter Miklósné 1, özv. Vásárhelyi Dezsőné 3, Angyalföldi bibliaórák 6.62, Diósgyőr-vasgyári imaheti offertórium 8.71. Kispesztől: Kherndl Irén 2, Koncz Dániel 2, Simor Erzsébet Siklós 5, özv. Benedek Jánosné Kölesd 2, Pilisi Márton Mezöberény 2, Rác János Tényő 1, Bokányi Jenő Bönyrétafal 1, „Bethesda” Kassa 6, Zalán Frigyes Aszód 3, „Atom” Mezőnagymihály 5, Orsy György Szeged 35.77, Túrmezei Sándor Tokaj 2, Kiskunhalasról: Molnár Eszter 1.10, Kohlmann Margit 1. Hancis Berta Szarvas 7,

özv. Kertész Lajosné Várpalota 2, Nagyvári Lászlóné Veszprém 1, Nagy Ernő Nyiregyháza 5, Gäbler Edit Salgótarján 2, N. N. Vác 3, Nyiregyházi C. E. Szövetség 15 P.

Bélyeg és staniolt adtak: Budapestről: Novák Iván, Nagy Erzsébet, Szokol Zsuzsanna, Rimár Jenő tanítványai. Bárdy Ernő Mezöberény, Járossy Andorné Kolozsvár.

Finn misszióra: Nyiregyházi C. E. Szövetség 15 P.

Cél megjelölése nélkül: Kiskörösről: Hork Jánosné 2, Opauszky Pál 1, Virág Pál Kispest 1, Szentgotthárdi egyház 10, Dr. Honáczy Géza Tokaj 2, Ker. Igazság Budapest 7, Forgó Sándorné Dombóvár 3, Bakonyzombathelyről: Dr. Balogh Istvánné 2, Haraszt Ferenc 2. Györi missz. fiókegyelet 50 P.

Újonnan belépett tagok: Nyiregyházáról: Nagy Ernő, Juhász Julianna. Budapestről: D. Kovács Sándor, Domsicz László, Nyeste Mihályné, Dani Péter Vaja, Nagy Mária Orosháza, Marton Ödön Sopronkőhidtelep, Buthy Dénes Zalaegerszeg, Mohr Endréné Domony, Krausz Emma Gödöllő, Varga Istvánné Érsekújvár, Mezöberényi II. ker. Luther Szövetség. Györi fiókegyelet új tagjai: D. Kapi Béláné, Huber Etelka, Dr. Farkas Béláné, Haás Agoston, Szollár Irén, Dr. Höfer Vilmos, Ittész Mihály, Zacher Lajos, Biczó Jolán, Mórocz Katalin, Farkas Mariska, Popper Mária, Unger Mária, Lakner Paula, Vitovszky Irén, Preisinger Katalin, Boór Lujza, Németh Ilonka, Varga Júlia, Zsuhár Lenke, Bartos Judit, Molnár Ida, Hölcz Dóra, Haniffel Emmi, Horváth Irén, Fadgyas Mária, Szloboda Jánosné, Jác Gézáné, Ruppenthal Lajosné, Kovács Szabó Aladárné, Nagy Mária, Sári Irma, Varga Sándorné, Goldstand Jackvesné, Dr. Vidonyi Sándor, Spáth Gyuláné, Fodor Kálmán, Farkas István, Túróczi Anna, László Miklós, Bernát Györgyné, Molnár Sándor, Donner Samu, Groó Gyula, Gallyas Frigyes, Haás Zsuzsanna, Koczmann Jolán, Macher Pál, Gyarmati Imréné, Macher Béláné. — Dubrovsky Etelka Celdömölk, Fenyves Ilonka Börcs. Szeretettel üdvözöljük egyesületünk új tagjait és munkálkodásukra a jó Isten áldását kérjük.

Rendes tag évi díja 4 P, pártoló tag legalább 2 pengőt fizet.

Kérem a hittestvéreket, akiknek küldeménye a „Cél megjelölése nélkül” c. rovatba került, közölnék, mire szánták, különben adományként könyvelem el. Kérek mindenkit, hogy a jövőben a szelvényen megírni sziveskedjék, milyen célra szánja a küldött összeget.

Az Úr áldó kegyelme legyen velünk!

Budapest, 1941 március 22-én.

Csekkzámla: 16.188.

Rimár Jenő, pénztáros,

XIV. Gizella-ut 28. fsz. 1.

Telefon: 497-189.